

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости, віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
«Рім неділь і руских свят
в 1/2 год. пополудни.

Редакция, адміністрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
«А. Домбровського (Хорунцини). Екс-
педиция місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
длики і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Замітний голос з німецького табору.

(+) В розправі над програмовою річю д-ра Кербера відозвав ся в п'ятницю з німецького табору вельми замітний голос і викликав незвичайне враженє. Се була промова посла д-ра Бернрайтера, з вірноконституційної шляхти, бувшого міністра торговлі. Коли бачність усеї палати була ще звернена на відправу міністра-президента д-ра Кербера на адресу гр. Тіси, виголосив др. Бернрайтер промову, котру де-хто назвав кандидатскою річю на міністра-президента. Се була справді програмова річ, яка так замітно визначила ся посеред буденної суперечки національно-язикової з одного, а страшної немочи парламентарної з другого боку. Розумна, сміла а zarazом щирою волею натхнена промова д-ра Бернрайтера зуміла прикувати увагу всіх без різниці сторонниць парламентарних і викликала загальне признанє. Схарактеризувавши невідраднє парламентарне і політичне положенє в Австрії і важкий занепад державної могутности та безсильність супроти Угорщини, вказав бесідник зовсім виразно на причини сего лиха. Коли Угорщина зєдиненєм і скупленєм всіх своїх сил намагав ся скріпити своє становище, то в Австрії іде все до щораз більшого розкладу сил і се довело до безвладности і безробітя державної ради.

На то нема иншого способу двигнути державну раду і всі публичні відносини, як поновити змаганє до привернення ладу в національнім згляді, а передовсім яко перший крок до сего уважає бесідник порозумінє між Чехами а Німцями. Сю ціль можна досягнути, ступаючи новочасною дорогою, признанєм незавидно обидвом народностям їх матеріальних і культурних потреб. А можна се признанє зробити тоді, як обидві сторони будуть забезпечені, як сї признаня не потягнуть за собою утрату національних прав ані для одної ані для другої народности. А на се є лише один спосіб — національна автономія, розмежене національного обсягу поодиноких народностей.

Такий погляд, який у нас звичайно польські дневники п'ятували яко радикальне змаганє, яко радикальну мрію, висловив член вірноконституційної шляхти, бувший міністер австрійський, отже певно не радикал. А переведеня сєї справи домагав ся він конечно, позаяк не можна вже буде довго правити державою з підмогою §. 14-го, а треба для рішеня трудних і скомплікованих справ конечно участи здорового парламенту. Дятого парламент повинен здобути ся на вияву своєї сильної волі і розумної політичної ідеї, отрясти ся з безвихідних партийних боротьб і здобути ся на політичну волю. Але не лише парламент має тут сповнити важну задачу. Також правительство не повинно обмежати ся до безнастанного накликування, але і з свого боку причинити ся до відродин політичної волі і творчости в Австрії.

Сей голос тим замітний, що вийшов з німецького табору, в котрім доси так мало проявляли розуміня для рішеня сєї важної справи, для полагоди національного питання, а яко *beati possidentes* намагали ся все сю справу усунути з дневного порядку. Нині починає в розумних головах сего табору також проявляти ся свідомість, що сєї справи не можна убити, ані проволікати, а треба взяти ся до єї полагоди і то на основі такої рішучій, на основі національної автономії.

Бюджет на 1904. р.

(Конець).

VIII. Міністерство краювої оборони:

1) Центральна управа 1,651.900 К. 2) Краєва оборона 43,302.352 К. 3) Видатки на бранку і инші 159.920 К. 4) Війскові заведеня 72.400 К. 5) Військова поліція 472.956 К. 6) Жандармерия 17,847.396 К. — Будова касарень в Галичині (дальші рати) 100.000 К.

IX. Міністерство віроісповідань і просьвіти.

Між загальними видатками преліміновано для академії красних штук в Кракові 78.500 К, а на запомоги і дотації для Галичини і Кракова 60.000 К.

Видатки в державних добрах в Галичині: Закупно неужитків 1.200 К. Будова лісничівки в Верхонці (II рата) 3.000 К. Будова дороги в лісі в Яворжині (V р.) 7.000 К. Будова дому для управителя лісового в Фльоринці 3.000 К. Будови домів для побережників: в Кадизі (I р.) 1.900 і в Довголаці (I р.) 2.500 К. Будова лісничівки в Колі (I р.) 2.800 К.

На будову і урядженє католицких заведень в Галичині преліміновано 21.584 К.

На університет у Львові преліміновано видатки в квоті 945.900 К, а крім того: на будову крила університетского будинку і бібліотеки 132.100 К; на адаптації, урядженє і ин. 43.618 К.

На краківський університет призначено в бюджеті загальну квоту 1,341.900 К і 49.912 К на побічні видатки.

На політехніку у Львові преліміновано 433.000 К і 126.500 К на адаптації.

На львівську академію ветеринарії преліміновано 120.900 К і 9.000 К на адаптації.

На гімназії в Галичині призначено на адаптації 67.550 К, а на реальні школи; будова реальної школи в Ярославі 25.5000 К, а в Тарнові 135.600 К. На адаптації і урядженє 58.300 К.

На будову промислової школи в Кракові преліміновано разом 8.004 К, а на урядженя народних шкіл в Галичині 5.553 К.

Крім ту наведених видатків Галичина бере участь в квотах прелімінованих загально на школи в Австрії.

X. Міністерство скарбу.

Між прелімінованими видатками в заряді скарбу найбільшою є позиція 20,020.000 К на удержанє скарбової сторожи.

Винагорода за пропінатії в Галичині і Буковині вносять 2,200.000 К.

Між иншими позиціями замітніші отсї: Видатки на фабрикацію тютюну 87,330.000 К. — Видатки на стемплі, такси і нележитости 4,269.509 К. — Видатки на заряд лотерей

18,020.840 К і 160 К на звороти лотерейних ставок.

XI. Міністерство торговлі.

Преліміновані видатки вносять загалом 138,264.960 К, а між ними найповажніше місце займають платні почтових і тел. урядників 74,849.410 К і видатки на удержанє руху 38,281.000 К.

XII. Міністерство залізниць.

Видатки на управу залізниць преліміновано на 201,050.470 К, а всі видатки міністерства залізниць на 248,377.140 К.

XIII. Міністерство рільництва.

Між иншими преліміновано на поборюванє філоксери і инших галацасів квоту 490.000 К.

XIV. Міністерство судівництва.

Центральна управа 725.200 К
Найвищий трибунал 1,404.400 "

Видатки на судівництво в краях

Австрії 61,735.500 К

В рубриці «окремі кредити» находит ся отсї квоти на будову судів у східній Галичині: в Стрию (IX рата) 50.160 К; в Дрогобичи (III р.) 58.508 К; в Підгайцях (II р.) 74.397 К; в Мостисках (III р.) 10.000 К; в Буківску (II р.) 48.436 К; в Любачеві (II р.) 44.000 К; в Болшівцях (II р.) 37.3000 К; в Яблонові (II р.) 38.798 К; в Судовій Вишні (I р.) 20.000 К; в Бурштині (I р.) 10.000 К; в Самборі (I р.) 10.000 К.

На західну Галичину призначено на будову судів 430.421 К.

Зіставленє:

	Видатки	Приходи
I. Цісарский двір	11,300.000	—
II. Кабінетова канцелярия	181.186	—
III. Державна рада	3,135.918	5.000
IV. Державний трибунал	53.124	—
V. Рада міністрів і адміністраційний трибунал	3,499.576	2,062.780
VI. Участь в загальних видатках монархії	271,028.000	—
VII. Міністерство внутрішних справ	73,355.718	2,906.755
VIII. Міністерство краювої оборони	63,606.924	989.248
IX. Міністерство просьвіти	84,590.417	14,559.827
X. Міністерство скарбу	266,813.741	1,226,148.369
XI. Міністерство торговлі	138,264.970	135,393.810
XII. Міністерство залізниць	248,377.140	284,855.300
XIII. Міністерство рільництва	48,719.162	34,929.918
XIV. Міністерство судівництва	74,909.403	2,640.530
XV. Найв. рахункова палата	509.000	—
XVI. Пенсійний етат	68,566.168	3,806.760
XVII. Запомоги і дотації	18,335.200	1,187.500
XVIII. Державні довги	357,947.288	27,602.694
XIX. Адміністрация державних довгів	1,578.356	21.500
XX. З продажі держ. недвижимостий	—	400.000
Разом	1,734,771.291	1,737,509.991

Державна рада.

Вчорашнє засіданє почало ся відчитуванєм внесень та інтерпеляцій, що трвало до 1/2 год. пополудня. Між іншими пп. Праде і тов. поставили нагле внесене в справі предложена закона що-до нового управління краю адміністрації в Чехах через заведенє народної самоуправи. Внескодавці домагають ся поділу намісництва, краю виділу, висш. кр. суду, державної прокуратури на німецькі і чеські, заведеня округних урядів, народних курій до союму і управління язикової справи при автономічних і державних властях. Пп. Новак і тов. поставили нагле внесене, в яким жадають поділу дисцезій в Чехах на німецькі і чеські дорогою утвореня нового єпископства в Хебі.

По відчитаню впливів пос. Штайн запитав президента палати, чи він наміряє приміювати строгійше регуляції, аби зарадити наглим внесеням.

З дневного порядку палата приступила до дальшої дискусії над заявою д-ра Кербера. Перший промовляв пос. Крамарж, приписуючи вину самому д-ру Керберови, що гр. Піса назвав его „дистингованим чужинцем“, бо австрійське правительство не повинно було згодити ся на сурткау. За найліпшу точку виходу з нинішнього трудного положеня бесідник уважає угоду між народами, але не таку, як єї розуміють Німці. Твореня німецьких провінцій в Чехах не є ніякою угодою, і Чехи не перестануть поборювати такі змаганя Німців.

Пос. Войтїх гр. Дзєдушїцкїй заявив іменем польского Кола, що в справі начального проводу армії Коломає повне довіряє до монарха. В дальшій ході своєї промови бесідник уважає „найбільшим нещастєм“ для держави надто велику компетенцію державної ради в порівнаню з союмами і виразно грозить д-рови Керберови, що дальше поведене Кола буде залежне від поведеня правительства. Гр. Войткови їде передовсім о те — як він говорив — аби центральне правительство не мішало ся до Галичини та аби не маловажено галицького союму. Вкінці бесідник іменем польского Кола ще раз нажавує палцем в чоботі і робить зависимим становиско Кола від поведеня правительства.

Пос. Пльої іменем Словінців робить заміт д-рови Керберови, що він не поводить ся неутрально, але протегує Німців над Славянами.

Пос. Катрайн дякує д-ру Керберови за рішучу оборону прав сеї половини монархії в спільних справах з Угорщиною і називає ворогами держави тих, що змагають до зірваня спільноти з Угорщиною.

Пос. Романчук зазначає що державна рада повинна старати ся, аби Корона зрєкла ся своїх зверхних прав в війскових справах. В дальшій ході промови бесідник згадав про обструкції і сецесії в союмах і з натиском зазначив, що Русини в галицькій союмі так само позбавлені народних прав як Русини на Угорщині. Наслідком сих відносин рускі послі були приневолені покинути соїм і зложити мандати. Дальше зазначає, що мирна політика Русинів не доведе до ніякого вислїду і робить докор правительству, що польска політика колишньої Польщі єуропа Русинів остала і тепер, коли Галичина перейшла під Австрию. Бесідник домагає ся, аби правительство змінило дотеперішню свою систему політики в Галичині. Дальше бесідник звертає увагу, що нормальні відносини в державній радї можуть настати тоді, коли усуне ся народні спори через виданє язикового закона для всіх народів і країв, і заведе ся справедливу виборчу реформу. Бесідник радить, аби др. Кербер відложив наради палати, а натомість аби скликав анкету для нарад над язиковим законом і виборчою реформою. До анкети мало би ся покликати членів обох палат державної ради, соїмів, представителів всіх народів і сторонництв. Своєю промовою скінчив пос. Романчук відкликом до палати, аби вибрала комісію, котра мала би заняті ся тими справами.

На сїм засіданє покінчило ся, а наступає чини.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Йоана Золотоустого; рим.-кат. Конрада. — В п'ятницю: руско-кат. Фаліпа апостола; рим.-кат. Валеріяна і Віргіля.

— **Є. Е. Митрополит Шептицький** прибув — як доносять вчорашні телеграми — до Риму.

— **Варшавський „Tygodnik Ilustrowany“** подає в останнім випуску також статю про галицький соїм і справу рускої гімназії в Станіславові і осуджує становище польского Кола. На его погляд мимо всего повинні були Поляки ухвалити основанє рускої гімназії, а доволі рішучо виступає проти передових польских політиків, котрі руководили ся хвилевими почуваннями, а не політичним розумом.

— **3 Наукового Товариства ім. Шевченка.** Засіданє історично-філософської секції буде в четвер, дня 26. падоліста о 6. год. вечером. На порядку: а) Д. Федір Вовк: Про передміжєнську культуру (перенесено з попереднього засіданя). б) Д. Філарет Колесса: Про українську народню музику.

— **3 Тернополя.** Загальні збори тов-а „Руска Бесіда“ в Тернополі відбудуть ся для 4. грудня

1903. р. точно о 7., зглядно 8. год. вечером. — **Видїл.**

— **3 Богородчан.** В понедїлок дня 30. с. м. відбудуть ся о 11. год. перед полуднем в комнатах міщанської „Читальні Просвіти“ в Богородчанах збори в цілі уконституованя політ. тов. „Скит Манявський“ з отсим порядком: 1) Отворенє зборів; 2) відчитанє статутів „Скита Манявського“; 3) вписи членів; 4) вибір виділу тов-а; 5) внесеня членів.

— **В Мостисках** відбули ся в п'ятницю, дня 20. с. м. довірочні збори, на котрі помимо слотів і великого болота зїбрало ся 302 заступників майже всіх руских громад мостиского повіта і інших громад навіть із далеких сторін. — Збори отворив о 11. годині п. З. Скварко, почім вибрано президію, до котрої вїшли о. Василь Кондрацький із Судової Вишні та селянин із Старяни, п. Накола Буньо. Опісля забрав слово п. др. Могильницький і розказав у 2 1/2-годинній промові про теперішнє положенє в соїмі і державній радї та про покравдженє Русинів галицьким соїмом, в наслідок чого наступила сецесія руских послів. Особливо заворушив ся на рід справою станіславівської гімназії і бюр посередництва праці і давав вираз своему невдоволеню грімкими протестами. Відтак промовляв п. Скварко і виказував кравди, які терпить руский нарід від своїх „братів“, а п. Вяч. Будзиновський виглосив реферат про економічне положенє. Вкінці на внесенє п. Скварка ухвалено однодушно отсі резолюції:

I. Русини мостиского повіта зїбрані в Мостисках дня 20. падоліста 1903 похваляють вповні сецесію руских послів зі соїму і висказують їм за се повне признанє, заявляючи, що не протракаціями з польскою соїмовою більшістю, але як найпаршою просвітною, економічною і — що найважнійше — політичною організацією руских мас народних в Галичині здобудуть сої Русини права загарантовані для них основними законами і конституцією; вітають сецесію руских послів зі соїму яко історичний факт превеликої ваги, бо бачать в тій сецесії перший крок до досягненя нашого постулату: основаня самостійного руского соїму в Галичині;

II. домагають ся поділу Галичини на часть західну польську і часть східну руску з особними соїмами, видїлами краєвими в Кракові і у Львові;

III. домагають ся рівного, безпосередного права голосованя до ради державної, соїму, рад повітових і рад громадських;

IV. звизають високе ц. к. правительство, щоби на основі міністерского розпорядженя безпроводочно подїлило раду шкільну краю у Львові на дві самостійні секції: польську і руску, і щоби рускій секції віддіно заряд над всіми рускими школами народними і середними;

V. звизають ц. к. министерство просвіти і віроісповіданя, щоби ще сего року, не оглядаючи ся зовсім на ухвалу галицького соїму, ввело в жите першу класу рускої гімназії в Станіславові;

VI. вкінці протестують проти ухваленого галицьким соїмом закона о бюзах посередництва праці і звизають руских репрезентантів парламентаріях у Відні, щоби поштарали ся о сє, що-

ЗАПИСКИ ЛІКАРЯ.

Переклала Маруся Полтавка.

(Дальше).

До мене приїхала з провінції моя сестра; вона була вчителькою в міській школі, але перед двома роками змушена була лишити школу через недугу: від неретомленя в неї розвилось повне нервовє вичерпанє; вона була така слаба, що день і ніч лежала в постелі, дзвінок викликав у неї напади конвульсій, спати вона зовсім не могла, стала злою, і за дрібницї дразливою. Дволітнє ліченє її трохи не помагало. І от вона приїхала до столичних лікарів. Я не пізнав її, так дуже вона похудїла й побїдїла; очі стали великими, були окружені синими смугами з дивним нервовим блиском. Колись енергїчна, жадна праці, вона тепер була байдужна до всего. Я поїхав з нею до знаменитого невропатолога.

Нам приїшлось довго чекати, бо натовп хорих був великий. Наконєць, ми увїшли в кабінет. Професор, з веселим, байдужним лицем, почав розпитувати сестру; на кожду її відповідь він кивав головою й казав: „прекрасно!“ Потім єї писати рецепту.

— Чи можу я надїятись, що подужаю? запитала сестра тремтячим голосом.

— Розумієть ся, розумієть ся, — добродушно відповів він — тисячі слабують на те

саме, що й ви, — подужаєте! От ми вам назначимо купелї двічі на тиждень, потім“...

Менї ставало чим раз гідше дивитись на се веселе, байдужне лице, слухати сеї тон, яким говорять лише з малими дїтьми. А прецінь тут ціла трагедія: Перед півроком мати, що припадково зайшла до сестри, вирвала їй з рук морфіну, якою вона хотїла отруїтись, щоб не жити непотрібним паразитом. І от сеї гідкий тон, се легковаженє вказують, як мало цікава ся трагедія для усіх посторонних.

Сестра стояла мовчки, і з єї очей мимоволї котились буйні сльози. Її, гордій було досадно, що вона не може їх стримати і вони котились ще частїйше. Її велике горе було стерте на порох і осудженє як звичайна, нетяжка недуга. Таких, як вона — тисячі, і ні для кого в її горю нема нічого страшного... А вона так ждала його поради, так надїялась!

— Ну, от-от!.. Ну, се, панночко, вже зовсім не красно! — скрикнув професор, побачивши її сльози. — Ай-ай-ай, який сором! Плакати, га?.. Годї, годї!..

І знов усе в його розмові увяляло, що професор що дня бачить десятки таких плачущих і що для нього єї сльози — просто каплї солоної води, які подражені нерви видавлюють з сльозних желез.

Ми мовчки вїшли, мовчки сїли в фіякер. Сестра нахилилась, притиснула до уст зарукавок — нараз розплакалась, злобно здавлюючи ридання і все-таки не маючи сили їх стримати.

— Не буду заживати його дурних ліків? — крикнула вона й випавши рецепту, розірвала її

на шматки. Я не протестував; у мене в душі було те саме чутє і всяка віра пропала в ліченє, навзначене сим байдужним, самовдоволеним чоловіком, якого так мало обходить чуже горе...

А вечером того самого дня я думав: де найти межу, при якій могли би жити лікар і хорий і чи зумію я сам завжди вдержатись на сїй межі?..

XIX.

Якось вночі до мого мешканя сильно подзвонено. Покоївка сказала мені, що мене кличуть до хорого. В передній комнаті стояв молодий чоловік в шапі почтового урядника.

— Пане доктор, будьте ласкаві, чи не могли би ви як найскорше відїдати хору! — схвильовано промовив він. — Одва цїлї умирає... Тут недалеко, зараз за углом улиці.

Я одяг єя і пішов з ним.

— Що сталося вашій хорїй? Давно вона недужа? — спитав я урядника.

Він здивовано здвигнув плечима.

— Прямо не розумію!.. Що таке, Господи!.. Вона жінка мого товариша, я живу в них столовником... Вечером вернула з мужом з гостини, жартувала, смїялась. А отєє в тій хвилі чоловік її будить мене, каже, — що она вмирає, і післав мене по вас... Від чого се сталося, ніяк не можу зрозумїти!

Ми вїшли на четвертий поверх темними, крутими східцями, освїтчуючи дорогу сїрниками. Провідник мій швидко задзвонив. Нам відчинив двері молодий, смуклий чоловік з чорною бородою в самій камізолі.

би сей закон не одержав санкції, та визнають суспільність в Галичині, щоби в тім напрямі розвинула як найширшу агітацію.

Після ухвалення резолюцій вибрано делегатів на народний з'їзд у Львові. Взагалі на зборах панувало велике одушевлення, а доказом того було, що д-ра Могильницького винесено на руках із салі. Збори покінчилися о 4. год. пополудні.

— **3 Ярослава пишуть нам:** Ділимося з П. Т. нашими Добродіями веселою новиною, що будова нашої бурси так поступила, що вже затягнуто крокви і почато побивати бляхою. Завдячити се маємо по часті і жертволюбивості нашої П. Т. Публіки, що щедрими датками зволила підперти наші добрі наміри. Але се доперва початок — щоби до кінця довести, много ще треба грошей і праці, тому дякуючи за вже, осміляємося і на даліше поручити сю розпочату будову бурси ласкавій пам'яті наших П. Т. Родимців, — і як зволились допомогти зачати, так зволіть ласкаво допомогти нам докінчити се добре діло! Ми ділаємо, що лише можемо, щоби придбати средств до будови. На ту ціль ми устроїли 9. с. м. «вечерок з танцями», з якого чистий дохід разом з наддатками винесив 600 К. Жаль однак, що багато з тих осіб, котрих ми на певно надіяли ся, не бачили ми на вечерку — але як зачуваємо, що не ала воля, а фактичні причини спивили приїзд деяких і зменшили число учасників — а шкода, бо весела забава в 32 нар протягнула ся до рана. За те надіємо ся покрити собі сю страту на другім вечерку, котрий дамо — дасть Бог діджати — в мясниці 1. лютого 1904 на ту саму ціль — і надіємо ся, що ті П. Т. Гості, котрі тепер були перешкоджені, не лашень самі зволять приїхати, але ще і інших ласкавих гостей з собою вольнуть. Мусимо тут зазначити, що дуже прихильно до нашого вечерка відісе ся П. Т. Корпус офіцерів 89. п. н., котрі в числі 25 з полковником на чолі взяли участь в нашій забаві. Тому складаємо прилюдно подяку В. П. п. полковникови Дітльови за возвеличене нашого вечерка своєю присутністю і всім П. Т. п. офіцерам за оказану нам зачливість! Рівнож складаємо сердечну подяку П. Т. гостям з Перемишля, що ласкаві були не жалувати труду і своєю присутністю упрямнили нам сей вечер. Також сердечно дякуємо всім П. Т. Паням, котрі будьто натураліями і грішми, будь трудом причинили ся до урядженя буфету, як і взагалі всім П. Т. Добродіям, котрі наддатками, або не могучи бути лично, щедрими датками зволяли збільшити дохід, а іменно П. Т.: п. ватар Каянко з Любачева 50 К., о. митрат Волошицький 20 К., о. Калмон з Ришкської Воли 32 К., п. Юрчинський від себе і з зібраних на станції Переворск 13 К., п. др. Вахнянин з Христипопола 4 К., о. др. Людкевич з Перемишля 5 К., п. Сороковський з Ланьцута 4 К., п. Мачуга з Жамалова 10 К., п. Хлібовицький з Порохника 1 К., о. Полошиневич з Басини 1 К., о. Садовський з Перемишля 7 К., п. на Ціпановска з Перемишля 10 К., о. Бодревич з Порохника 1 К., п. Захарясевиц з Радимна 3 К., п. др. Кос з Перемишля 7 К., п. Мох з Ланьцута 10 К., о. Годованський з Сухова 10 К., о. Косоноцький з Радимна 4 К., п. Шкула 6 К., о. Дорик з Ветлина 3 К., п. Сьв'тальський 6 К., о. Санод-

— Доктор, ради Бога!.. — провідав він. — Швидче!..

Він увів мене в спальню. На широкому подвійному ліжку, зігнувшись, головою до стіни нерухомо лежала молода жінка. Я узяв за живчик — рука була зима й важка, живчика не було. Я положив молоду жінку горілиць, подивив ся їй на око, вислухав серце... Вона була мертва. Я поволи випростувався.

— Ну, що? — запитав чоловік.

Я зі співчутем здвигнув плечима.

— Вмерла?! — захлинувся він — і нараз дивлячись на мене остовпілими, витріщеними очима, швидко й коротко заривав, немов загавкав; він немов не міг відвести погляду від моїх очей, трусачись і ридуючи сим дивним, відірваним, похожим на коротке гавкання, риданням.

— Успокойтесь!.. Ну пож робити! — промовив я, кладучи йому руку на рамени.

Він важко сів на стільчик і колишучись цілим тілом, вхопив ся за голову. Дівчина, що стояла коло комоди в нічній сорочці і взапаній спідниці, голосно заплакала.

Небіжка холодівла. Молода і прекрасна, в обшитій коронками сорочці, лежала вона серед змятих простирал і ще, як здавалось, теплої постелі.

(Дальше буде).

кий 6 К., о. Пасічинський з Доброї 10 К., о. Коростеньський з Букови 2 К., п. др. Стахура з Самбора 4 К., п. Вісневський 4 К., з Ярослава: о. др. Чолор 4 К., о. І. Хотинецький 7 К., п. директор Вуйцик 3 К., п. директор др. Ральський 3 К., п. др. Рамерт 10 К., п. др. Блюменфельд 4 К., п. Воль 10 К., п. Шмальцбах 3 К., п. др. Фельдман 3 К., п. Пашковський 2 К., п. Тумідайський 2 К., п. др. Грабовський 1 К., п. Преторіус 2 К., п. Людкевич 2 К., п. Мельничук 2 К., п. Ром 7 К., п. др. Вортман 6 К., п. Нівинський 3 К., п. Тшаска 3 К., п. Дроздовський 3 К., п. староста Шуровський 10 К., п. майор Маршалкович 24 К., п. Мадейський 3 К., п. др. Росбергер 10 К. і п. Стецяк 10 К. — За Виділ бурси ім. св. Онуфрія в Ярославі: о. І. Хотинський, предсідатель; о. К. Хотинський, секретар.

— **Сірчані жерела.** При верченю керниці в броварі в Немирові потрафлено в глибині 30 метрів на дуже обильне сірчане жерело, якого годі випомпувати помімо кількатижневої праці. Протинно чим глибше, тим жерело бє обильнїше. Такі явища не є новиною в околиці Немирова, а перед 120 роками мав сам Немирів сірчані та залізні купелі, до котрих навідували ся численні гості. На жаль полишила ся з купелеві минувшини Немирова тільки згадка, а з купелевих будівель тільки руїни. Недостача комуникаційних середників, значне віддаленє від залізничних пляхів, нездарна господарка давних властителей Немирівцянн Мошаньських спричинила упадок сей купелевої місцевості і тільки назва присілка «Лазенки» вказує, що колись вєстувало там щось подібного. Ще нині є ту два дома, в котрих містять ся в літі недужі нуждарі, а купелі із сірчаннх жерел удляє ім місцевий корчмар.

— **Зміна гарнізонів в 1904. році.** Дня 7. цвєтня 1904 між иншими змінять місця побуту отсі полки: 8. п. уланів з Відня перенесе ся до Бережан (штаб, відділ піонірів, 5. і 6. ескадр.), Зборова (1. 2. і 3. еск.) і Рогатина (4. еск.). — 13. п. гузарів з Кечкемету перенесе ся до Ярослава (штаб, відділ піонірів, 1., 2. і 3. ескадр.), Жолині (4. еск.) і Доляни-Жукова (5. і 6. еск.). — 3. п. гузарів з Араду перенесе ся до Городка (штаб, відд. піон., 2. і 3. еск.), Судової Вишні (1. еск.), Грушева (4. і 6. еск.) і Яворова (5. еск.). — 3. п. уланів в Городка і т. д. перенесе ся до Відня, 8. п. гузарів з Ярослава і т. д. до Кечкемету, а 12. п. гузарів із Львова до Араду. — З Відня винесуть ся 43. і 62. полки піхоти, 3. полк тирольських цісарських стрільців і 8. п. уланів. На їх місце прийдуть до Відня: 101. полк піх. з Угорських Білоцерков, 4. полк піх. Нєсч. п. Deutschmeister в Мостару, 51. полк піх. з Клязєнбурга, 1. полк тирольських цісарських стрільців з Тироля і 3. полк уланів з Городка.

— **Осторога.** Скарбова дирекція у Львові повідомляє, що в послїдних часах множать ся незвичайно заграничні фірми продажі льосів на рати (Losratenfirmen), підприємства серпїйних льосів (Serienlosunternehmungen) і лотерейні товариства (Losgesellschaften), які ведуть тїма льосами заборонені інтереси і наражають через тов многих на дїтклавї страти та кари. Тї підприємства — головно голяндські, південно-німецькі та угорські — оснєвують ся на з гори обдуманих нечесних спекуляцїях та старають ся втягнути в свої сітї всяких хочби й найбільшїх людей.

— **Іменованя.** Міністер торговлі іменував рахункового підофіцїра Йос. Мартинюка з 11. п. корп. арт. почтовим асистентом для галицької дирекції почт, а та призначила новоіменованованого до Підволочиска. — Президент міністрів, яко управитель міністерства внутрішних справ іменував старостами: старшого комісаря Гвідона Багалію, секретарів намісництва Вячеслава Сеньковського, Левпольда Попіля, Геронима Заградника; секретарями комісарів: Йос. Дістрианського і Володислава Готарда; старшими комісарями комісарів: Петра Шибильського, Жигмонта Кречмера і Романа Прокоповича.

— **„Servus Březina“.** Бернєнські Lidove Noviny доносять, що в Кромєрижї прийшло в каварни до бїйки поміж чєсками і німецькими офіцїрами. Іменно заграла капеля на жаданє Німців куплет „Servus Březina“, а Німці сьпївали за нею слова сеї пісєнки. Чєхи уважали се за провокацію, а один чєський офіцїр ударив в лице капельмайстра. Наслїдком сего прийшло до бїйки, котра перенесла ся незабаром на улицу. Та справа має бути порушена в державній радї.

— **Аниета в справі моди.** Париска часопись Fєmїna, посєвячена справам моди, запросила артистів і літератів на анкету в справі сучасних жіночих стрїв, а особливо в квестї привєрненя криволїнії. З приєднаних відповідей показує ся, що Павло Бурже і Гервє (оба, як звєсно славні письменники) не є противниками криволїнії, бо «не знають, для чого бї жінка і в криволїнії не мала бути як давнїше гарна». Павло Адам називає криволїню огидою і хотїв бї, щоби парламент заборонив під карю смертї єї виробу і пошеня. Гр. Роберт де Монтескїє думає, що сучасний крїй і прибиранє суконь справляють, що жінки є подібні до наєсольок без прутїв. Прєво застановляє ся над тою справою дуже поважно і поручає тільки дрібні зміни в

нишнім одязї жінок. Павло і Віктор Маргеретти висловили переконанє, що добрий смак пань поверне до того, що є гарне. Абель Герман запевняє, що краса жінки полягає на єї личних прикметах, а не на єї строю.

— **Вінчанє мїліонера на ложу смертї.** Перед кількома роками жила в Тернополї родина торговельного агєнта, Давида Бляуштайна, котрого дочка, Францішка, відзначала ся вже яко 15-лїтна дївчина незвичайною красою. По смертї Давида перенесла ся вдова по нїм разом з дочкою до Відня. Прєгарною п ною Францішкою заїнтересував ся один із визначнїших відєньських джентельменів, гр. Іван Марія Пїй Гарбїваль Шамар і навязав з гарною дївчиною, котра вихрєстила ся і назвала ся Вандою, тїсні зносини і хотїв ожєнити ся з нею. Однак на перєпонї тому станули рїжницї стану. Тимчасом лучило ся з гр. Шамаром нещастє. Він був завязатим автомобїлістом, а перед кількома тїжнями виїав з автомобїля і зранив ся небезпєчно. Єго поміщено в приватній санаторїї і ту опїкувала єя ним з посєвяченєм єго любка. Однак недужий чув, що єго дни почислені і повнчав ся з нею, аби винагорєдити єї любов і привязанє до него. До трєх днїв гр. Шамар помер, а молода вдовчяка остала на оснєві завїщаня спадкоємницею 7 мїліонового майна.

— **Утеча княгинї.** Відєньскї часописи звїщають, що жєна кн. Фрїдрїха Шєнбург-Вальдєнбург втїкла з дому свого мужа із своїм вїзником, Емїлієм Матєрї, Італїйцем з походженя. Хрєстною матерю єї сина була бувша наслїдниця саского прєстола кн. Людвїка.

— **Студентскї заворушеня.** Вчєра в ночї прийшло в Інєсбрук в центральній каварни до бїйки поміж німецькими а італїйськими студентами. Борба перенесла ся опїсля на улицу, де улична юрба хотїла станути в оборонї німецьких студентів. Італїйцї змогли лєдва під єскортою поліцїї відїйти до своїх домів.

— **Підбїгунова виправа.** Знаменитий шведскїй подорожник, др. Отто Нордєншєльд повернув в сєх днєх із своєї виправи до південного бїгуна. В осєнї 1901. р. виїхав він з Буєнос Аїрес на кораблї „Антарктїку“ на полуднєві підбїгуновї води. Єго мєтою було дістати ся до сїднїх бєбєгїв краю Грагама. Однак він мусїв задержити ся в краю Людвїка Фїліпа. Дня 21. лютого 1902. змогли неустрашїми подорожниками перєдлати про себе останню вїсть. Пізнїйше не чув про них уже ніхто нічого. Вєї вже думали, що експедиция Нордєншєльда загинула. Аж ось недавно дістав французскїй міністер марїнарскї офіцїальну вїсть з Рїобаллєто, що аргєнтинскїй корабель „Уругвай“, який виїхав шукати Нордєншєльда, зміг випратувати цїлу єго залюгу. Частину єї найдено в краю Фїліпа Людвїка, а частину на островї Семур. Науковї добутки мають бути дуже великі, особливо з обєлгу океанографїї.

— **Отець і дочка.** З Темєшвару звїщають про ось такий цікавий для дослідників людської природи факт: В вісімдесятих роках минулого віка арєштовано тїм убийцїна Михайла Радїєса, за котрим жандармерия слїдила вже довшїй час. Підчас арєштованя стрїлив Радїєс два рази до посаднїка і зранив прїтїм комісаря, який єго арєштував. По перевєдєню розправи засуджено Радїєса на дожизнену вїзницю. Єго дочка, що мала тоді кільканайцять лїт, перенесла ся з сорому по причинї злочину батка до півнїчної Америкї і зстала кельнеркою. Там пізнала она бувшого торговельника вина з Фїлядєлфїї і зїстала управителькою складу. Вчєра одержала темєшварска поліцїя тєлєграму, що Емїлія Радїєєвна убила і ограбила того купця. Арєштовано єї на залїзничїм двірцї як-раз в хвили, коли она хотїла утїкати з Фїлядєлфїї разом із своїм спїльником.

— **Бїйка адвокатів в судї.** Підчас кєсацїйного процесу в Рїмї о обиду чєсти, який заривив міністер Бєттольо проти соціалїста Феррєго, прийшло оноді до бїйки поміж адвокатами обох процесових сторїв. Іменно адвокат міністра Вєртєрї, якому закинєв правний заступник обжалованого, Командїні, труєславїсть, кинув товаришеви в лице каламар і вибив єму зуб. Опїсля почали оба представителї палєстри бїйку на пїстукї так, що доперва присутні в салї карабїнери мусїли розірвати розярєних меєнаєів.

— **3 перемискої єпархїї.** Кановїтчу інєституцію одержали оо.: Мах. Лев на Зулужє, яворїєського дек., Ілля Миковєй на Лїанки, ярославського дек. і Ів. Комарнїцкїй на Крїницю, драгобїцького дек. — До канон. інєституцїї на Бєднарку вїзваний о. Александр Говда. — Завїдєтельство в Добрий шляхотскїй дістав о. Констант. Плянєскїй. — Правитєльство продовжило дотацию з релїгїйного фонда на дальшїй один рік для сотруєдника в Боляновичах.

